

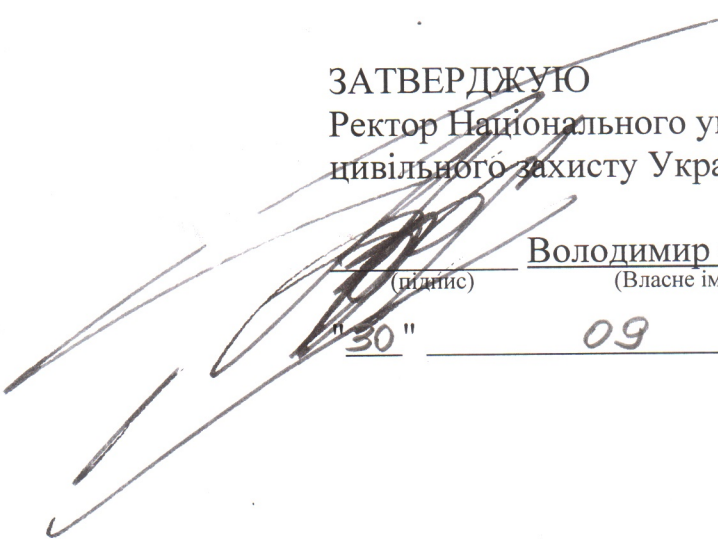
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національного університету
цивільного захисту України

Володимир САДКОВИЙ

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

"30"

09

2021 р.

ПРОГРАМА

навчальної практики здобувачів вищої освіти 1 курсу
на посаді рятувальника підрозділу ОРС ЦЗ ДСНС
циклу професійної (вибіркової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність 263 «Цивільна безпека»
за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою
«Цивільний захист»

Харків – 2021 рік

Розробники програми:

Начальник кафедри Віталій СОБИНА, кандидат технічних наук, доцент.

Викладач кафедри Ігор НЕКЛОНСЬКИЙ, кандидат військових наук.

Рецензент: начальник ОКЦ ГУ ДСНС у Харківській області, полковник служби цивільного захисту Ігор ПІДЛІСНИЙ.

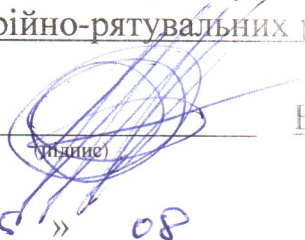
Рекомендовано кафедрою організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

(назва кафедри)

Протокол від « 25 » 08 2021 року № 1

Начальник (завідувач) кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

(назва кафедри)

(підпис)

Віталій СОБИНА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 25 » 08 2021 року

Рекомендовано вченою радою факультету (підрозділу) цивільного захисту

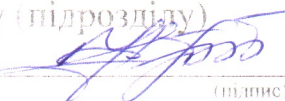
(назва факультету/підрозділу)

Протокол від « 26 » 08 2021 року № 12

Голова вченої ради факультету (підрозділу)

Факультет цивільного захисту

(назва факультету/підрозділу)

(підпис)

Микола УДЯНСЬКИЙ

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 26 » 08 2021 року

Схвалено вченою радою НУЦЗ України

Протокол від « 30 » 09 2021 року № 1

1. Мета та завдання навчальної практики

1.1. Навчальна практика здобувачів вищої освіти у підрозділах ДСНС є складовою частиною процесу підготовки фахівців, обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 263 «Цивільна безпека».

1.2. Навчальна практика має за мету:

- закріплення і вдосконалення одержаних здобувачами вищої освіти теоретичних знань;
- формування у здобувачів вищої освіти професійних вмінь та навичок для виконання майбутніх посадових обов'язків;
- виховання потреб до систематичного оновлення своїх знань та творчого використання їх в практичній діяльності;
- збір і узагальнення здобувачами вищої освіти інформації про роботу підрозділів ДСНС з метою її використання в навчальному процесі;
- прищеплення здобувачам вищої освіти інтересу до вибраної спеціальності працівника ДСНС;
- глибоке і всебічне вивчення ділових та моральних якостей здобувачів вищої освіти для більш доцільного їх використання на службі.

2. Організація проведення навчальної практики

2.1. Відповідальність за організацію і проведення практичної підготовки курсантів, контроль за її проходженням покладається на керівництво університету та відповідальних осіб територіальних органів управління та підрозділів ДСНС, а за навчально-методичне забезпечення та виконання програм практики – на відповідні кафедри університету.

2.2. У роботі з питань організації і проведення навчальної практики університету та базові органи управління та підрозділи ДСНС керуються положеннями розділу 3 наказу МНС України № 461 від 01.12.2003 р.

2.3. Навчальна практика курсантів проводиться в територіальних підрозділах ДСНС, які визначаються наказами по головних управліннях (управліннях) ДСНС, на посаді рятувальника ДПРЧ, ДПРП, АРЧ АРЗ СП.

2.4. Навчальна практика на посаді рятувальника проводиться протягом 4 тижнів.

2.5. Режим роботи курсантів в період проходження навчальної практики доба чергування, доба відпочинку та доба підготовки до чергування.

2.6. Під час виїзду на ліквідацію надзвичайних ситуацій курсантам забороняється працювати на висотах, в ізолюючих протигазах, механізованим ручним пожежним та аварійно-рятувальним обладнанням.

2.7. Начальники головних управлінь (управлінь) ДСНС в областях, де проводиться навчальна практика, несуть відповідальність за якість організації її проведення і зобов'язані:

- визначити конкретні підрозділи та забезпечити створення належних умов для проведення навчальної практики;
- призначити наказом керівниками практики найбільш підготовлених

працівників (начальників підрозділів), які мають відповідний кваліфікаційний рівень і достатній практичний досвід, а також безпосередніх керівників навчальної практики за поданням начальників підрозділів;

- організувати своєчасне оформлення і видачу курсантам на період навчальної практики вкладишів до посвідчення особи, що підтверджують виконання ними обов'язків на конкретній посаді (додаток №4);

- провести нараду з керівниками навчальної практики і курсантами перед початком практики та організувати прийняття звіту після закінчення практики;

- здійснювати постійний контроль за організацією проведення навчальної практики в територіальних підрозділах, узагальнювати та аналізувати результати, розробляти рекомендації щодо вдосконалення, підбивати підсумки та оформляти результати навчальної практики наказом, копію якого направляти до університету.

2.8. Начальники територіальних підрозділів несуть відповідальність за організацію роботи курсантів безпосередньо на посадах і зобов'язані:

- здійснювати підбір безпосередніх керівників навчальної практики (досвідчених працівників територіального підрозділу) і надавати їх кандидатури до ГУ(У) ДСНС області для оформлення відповідним наказом;

- забезпечити виконання програми, індивідуальних планів практики в повному обсязі та контроль за якістю виконання доручених завдань;

- встановити режим роботи курсантів:

- представити курсантів особовому складу підрозділу, роз'яснити їх повний статус;

- проводити виховну роботу з курсантами.

- забезпечити практикантів необхідними житлово-побутовими умовами (надання, по можливості, безкоштовного житла, медичного обслуговування, умов для харчування), а також робочими місцями, необхідним майном, службовими бланками, літературою тощо;

- спрямовувати роботу безпосередніх керівників навчальної практики на якісне виконання курсантами програми;

- аналізувати роботу курсантів та надавати їм допомогу в успішному виконанні програми навчальної практики;

- узагальнити підсумки навчальної практики і надіслати звіт в ГУ(У) ДСНС області;

- затвердити характеристику на практиканта з виставленням оцінки та завірити її гербовою печаткою.

2.9. Проходження навчальної практики здійснюється за індивідуальним планом, що розробляється курсантом згідно з програмою та планом роботи підрозділу під керівництвом безпосереднього керівника і затверджується начальником підрозділу, яка скріплюється печаткою.

2.10. Основними формами виконання програми навчальної практики є безпосереднє ознайомлення курсанта з посадовими інструкціями рятувальника територіального підрозділу та виконання індивідуальних завдань, які видаються курсантам з метою прищеплення їм практичних

навичок в займаних посадах.

2.11. Протягом навчальної практики кожен курсант веде щоденник. В щоденник записуються керівні документи, які вивчав, відомості про гарнізон чи територіальний підрозділ ДСНС, структуру та організацію роботи, та інші відомості, які за вимогами розділу 5 Програми, необхідно занотувати. За відсутності щоденника проходження навчальної практики не зараховується.

2.12. Контроль, аналіз та узагальнення роботи курсантів здійснюють начальники відповідних органів управління ГУ(У) ДСНС в областях, безпосередні керівники практики, викладачі-куратори університету.

2.13. На час проведення навчальної практики курсанти підпорядковуються начальнику територіального підрозділу, який на цей період є для них прямим начальником.

3. Обов'язки та права здобувачів вищої освіти

3.1.Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

3.1.1. Згідно з Програмою і планом роботи підрозділу скласти індивідуальний план роботи на період навчальної практики в посаді, затвердити його у начальника підрозділу ДСНС.

3.1.2. Відпрацювати зміст Програми і виконати індивідуальний план в повному обсязі і в установлені терміни.

3.1.3. Дотримуватись розпорядку дня, встановленого в підрозділі ДСНС, правил етикету та положень Статуту університету.

3.1.4. Проявляти пильність, організованість, ініціативу. Неухильно дотримуватися Конституції України та Законів України.

3.1.5. Практично закріпити теоретичні положення вимог наказів, інструкцій та інших нормативних документів, які стосуються діяльності ДСНС. Вивчити передовий досвід і практику роботи підрозділів ОРС ЦЗ.

3.1.6. Ретельно готуватися до виконання завдань, передбачених Програмою та індивідуальним планом роботи, до складання заліків за результатами навчальної практики.

3.1.7. Брати участь у громадському житті колективу підрозділу, соціально-гуманітарній роботі, заняттях зі службової підготовки та в роботі службових нарад.

3.1.8. Під час роботи, в побуті та громадських місцях додержуватися вимог охорони праці та пожежної безпеки.

3.1.9. Щоденно вести облік проведених заходів у щоденнику навчальної практики. (додаток 2). Щоденник навчальної практики призначено для проведення поточних записів, під час проходження навчальної практики, щодо набутих вмінь та навичок при виконанні запланованої роботи, оцінки результатів навчальної практики. Щоденник заповнюється здобувачем вищої освіти особисто під час проходження навчальної практики.

3.1.10. За результатами навчальної практики скласти звіт про проведenu роботу та затвердити його у начальника підрозділу ДСНС.

3.1.11. Один раз на три дні доповідати про хід проходження навчальної

практики відповідальному керівнику від університету.

3.2. Здобувачі вищої освіти мають право:

3.2.1. Знайомитися з усіма службовими документами в обсязі завдання, передбаченого Програмою, та індивідуальним планом роботи.

3.2.2. Складати від свого імені, за дорученням керівника навчальної практики, службові документи за посадою, на якій проводиться навчальна практика.

3.2.3. Користуватися технічними та іншими засобами, нормативною літературою та документами, які є в підрозділі ДСНС.

3.2.4. Подавати керівнику навчальної практики та відповідальному керівнику навчальної практики від університету свої пропозиції щодо покращення організації та проведення навчальної практики, а також діяльності підрозділів ДСНС.

3.2.5. Вільний час використовувати для відпочинку, підготовки до занять, виконання завдання Програми та індивідуального плану. Конкретний режим праці та відпочинку узгоджується з керівництвом підрозділу.

3.2.6. Заохочуватись правами начальників підрозділів ДСНС усіх рівнів за зразкове виконання вимог посадових інструкцій.

3.3. Здобувачу вищої освіти забороняється:

3.3.1. Здійснювати управління транспортними засобами, користуватися вогнепальною зброєю.

3.3.2. Без службової необхідності та дозволу керівника навчальної практики відлучатися за межі міста, в якому проводиться навчальна практика.

3.3.3. Вживати алкогольні напої та наркотичні речовини, купатися в річках та водоймищах.

4. Зміст програми навчальної практики

№ з/п.	Заходи для виконання	Звітний матеріал
1.	Ознайомитись з:	
1.1.	Обов'язками рятувальника при організації служби чергової зміни(караулу) та при веденні оперативних дій.	Занотувати у щоденнику
1.2.	Розподілом обов'язків між особовим складом чергового караулу підрозділу.	Занотувати у щоденнику
1.3.	Організацією служби добового наряду чергового караулу.	Занотувати у щоденнику
1.4.	Порядком виїзду та участю особового складу відділення при ліквідації надзвичайних ситуацій та пожеж.	Занотувати у щоденнику
1.5.	Організацією роботи по обслуговуванню пожежних рукавів, контролю за технічним станом вододжерел, випробуванням та ремонтом пожежного та аварійно-рятувального обладнання.	Занотувати у щоденнику

2.	Взяти участь:	
2.1.	У гасінні пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій в період проходження навчальної практики.	Оцінка в щоденнику
2.2.	У розборі дій особового складу під час гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій.	Оцінка в щоденнику
2.3.	Відпрацюванні планів та карток пожежогасіння за графіком відпрацювання.	
2.4.	У обслуговуванні і ремонті пожежно-технічного та аварійно-рятувального обладнання, пожежних рукавів, заповненні звітної документації за завданням безпосереднього керівника.	Оцінка в щоденнику
2.5.	У перевірках технічного стану джерел протипожежного водопостачання в районі виїзду підрозділу.	Оцінка в щоденнику
2.6.	У проведенні технічного обслуговування пожежної та аварійно-рятувальної техніки	Оцінка в щоденнику
2.7.	У роботі громадських організацій підрозділу, випуску стінної газети, оперативного листка, спортивних та культурно масових заходах.	Копії заміток, Інші документи.
2.8.	У відпрацюванні нормативів зі спеціальної підготовки за графіком відпрацювань.	Оцінка в щоденнику

5. Підведення підсумків навчальної практики

5.1. Наприкінці навчальної практики без посередній керівник складає характеристику на здобувача вищої освіти в займаній посаді, яку підписує начальник підрозділу ДСНС України. ***Підпис начальника підрозділу ДСНС скріплюється печаткою відповідного підрозділу ДСНС.***

В характеристиці необхідно відобразити: обсяг та якість виконання Програми навчальної практики, рівень підготовки здобувача вищої освіти до виконання посадових обов'язків та вміння реалізувати набуті теоретичні знання на практиці, навички здобувача вищої освіти складати службові документи, проводити соціально-гуманітарну роботу, особисті моральні якості, дисциплінованість, культурний рівень тощо. ***Обов'язково виставляється оцінка за навчальну практику на посаді.***

5.2. За результатами навчальної практики здобувач вищої освіти складає звіт (додаток 4), в якому відображає питання:

- де, коли і на якій посаді проходив навчальну практику;
- відомості про виконання Програми навчальної практики;
- відомості про виконання індивідуальних завдань керівника навчальної практики;
- відомості про участь у соціально-гуманітарній, спортивно-масовій роботі та інших видах суспільного життя підрозділу ДСНС;
- пропозиції щодо покращення умов проходження навчальної практики та внесення змін у Програму.

Звіт затверджується начальником територіального органу управління ДСНС і скріплюється печаткою відповідного підрозділу ДСНС.

5.3. До звіту додається:

- індивідуальний план роботи з відмітками про виконання заходів;
- характеристика за період навчальної практики з оцінкою;
- щоденник з оцінками (підписами), затверджений начальником підрозділу ДСНС;
- копія посадових інструкцій за посадою навчальної практики;
- документи, що складені особисто під час навчальної практики.

При оформленні звітної документації вираз «здобувач вищої освіти» замінюється на «курсант» або «студент».

5.4. Після закінчення навчальної практики здобувачі вищої освіти складають залік комісії, яка призначається наказом начальника територіального органу управління ДСНС.

Комісія робить остаточний висновок про підсумки навчальної практики на підставі вивчення наданих здобувачем вищої освіти документів, характеристики з підрозділу ДСНС, повноти відповідей на поставлені питання та виставляє оцінку у звіті здобувача вищої освіти.

За підсумками роботи комісії видається наказ, який надсилається до університету разом з пропозиціями та зауваженнями з питань змісту Програми, організації навчальної практики та оцінкою рівня підготовки здобувачів вищої освіти.

5.5. Після прибуття в університет здобувачі вищої освіти складають залік. Для прийняття заліку наказом ректора створюється комісія, яка з урахуванням оцінки територіального органу управління ДСНС виставляє загальну оцінку за навчальну практику.

5.6. Здобувачі вищої освіти, які не виконали Програму навчальної практики і одержали незадовільні оцінки та відгуки про роботу від територіальних органів управління ДСНС, до складання заліку за результатами навчальної практики в університеті та державної атестації за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти не допускаються і відраховуються з університету з видачею академічної довідки встановленого зразка.

5.7. Підсумки навчальної практики обговорюються на загальних зборах факультету.

Розробники програми:

Начальник кафедри

кандидат технічних наук, доцент

Віталій СОБИНА

Викладач кафедри

кандидат військових наук

Ігор НЕКЛОНСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

посада начальника підрозділу ДСНС

спеціальне звання

підпис

ініціали, прізвище

”_____” _____ 20__ року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження навчальної практики
здобувачем вищої освіти _____ групи _____ -го курсу

(назва навчального закладу)

(прізвище, ім'я, по батькові)

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Вивчити посадові інструкції посадових осіб підрозділу територіального органу ДСНС.	<i>дата</i>	<i>Виконано дата</i>
2.			
3.			

Згоден
Керівник навчальної практики

Здобувач вищої освіти

посада, спеціальне звання

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

ЗАТВЕРДЖУЮ

посада начальника підрозділу ДСНС

спеціальне звання

підпис

ініціали, прізвище

„___” _____ 20__ року

ЩОДЕННИК

проходження навчальної практики
здобувачем вищої освіти _____ групи _____ -го курсу

назва ВНЗ, підрозділ, посада, на якій проводиться навчальна практика

прізвище, ім'я, по батькові

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання	Оцінка	Підпис керівника навчальної практики
1	Вивчив посадові інструкції посадових осіб підрозділу територіального органу ДСНС.	дата	Виконано дата (Додається до звіту).		
2					
3					

Щоденник вів здобувач вищої освіти

підпис

прізвище, ініціали

Керівник навчальної практики

посада, звання

підпис

ініціали, прізвище

- Примітки.** 1. У щоденнику здобувач вищої освіти стисло відображає роботу, яку ним виконано протягом дня.
2. У графі «Заходи» відображається стислий зміст вивченого матеріалу (документи служби, обов'язки посадових осіб, техногенно-екологічна характеристика району тощо).
3. У щоденнику можуть бути відображені думки здобувача вищої освіти, які необхідно довести до відома керівництва підрозділу або ВНЗ з питань поліпшення організації та проведення навчальної практики, змісту навчання та навчальної практики.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник територіального органу управління ДСНС

спеціальне звання

підпис

ініціали, прізвище

„___” _____ 20__ року

місце для печатки

З В І Т

про навчальну практику здобувача вищої освіти ___-го курсу

назва ВНЗ, підрозділ, посада, на якій проводиться навчальна практика

прізвище, ім'я, по батькові

У ньому містяться:

- назва підрозділу, його коротка характеристика;
- підсумки виконання Програми (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);
- думки про організацію та результати практичної підготовки навчальної практики;
- висновки щодо позитивних моментів організації та проходження навчальної практики;
- труднощі і недоліки, які були за період проходження практичної підготовки, прогалина у знаннях, отриманих під час навчання;
- пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та покращання організації навчальної практики.

(Обсяг до 10 сторінок)

Зауваження викладачів та осіб, які перевіряють хід навчальної практики:

Склав здобувач вищої освіти

(підпис)

(ініціали, прізвище)

„___” _____ 20__ р.

(Посада керівника навчальної практики підрозділу ДСНС, спеціальне звання)

(підпис)(ініціали, прізвище)

ТИМЧАСОВЕ ПОСВІДЧЕННЯ № _____,

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я по батькові)

є стажистом на посаді _____
(посада, підрозділ)

М.П.

Начальник _____
(назва підрозділу)

_____ спеціальне звання _____ підпис _____ ініціали, прізвище

“ “ _____ 20__ року

Дійсне до «__» _____ 20__ року
при пред'явленні паспорта _____
особистий підпис П. І. Б.